

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**Materiał opracowany przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Warszawie
wykonującego zadania jednostki centralnej KSOW+.
Instytucja zarządzająca Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 –
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.**

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁAŃ W RAMACH SIECI KSOW+

Warszawa, 28 lutego 2024 r.

Podsumowanie działań w ramach KSOW+

Jednostka Centralna

- Z początkiem lipca i w związku z inauguracją Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich + (KSOW+) uruchomiono portal „ksowplus.pl”. Portal jest modernizacją portalu ksow.pl, opartą na dotychczasowych doświadczeniach KSOW, dopasowaną do nowych zadań i potrzeb sieci. Portal ten jest głównym kanałem informacyjnym JC KSOW, gdzie treści są na bieżąco aktualizowane.
- Zmieniono nazwę oraz zakres tematyczny dotychczas używanych kanałów mediów społecznościowych. Od inauguracji głównym kanałem społecznościowym sieci jest Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich+ na facebooku, gdzie publikowane są zarówno informacje dotyczące działań sieci, jak i działań dotyczących PS WPR 2023-2027.
- Stworzono bazę partnerów KSOW+, otwierając nabór oraz rozpoczynając weryfikację nadesłanych zgłoszeń.
- Od sierpnia wydawane są w cyklach miesięcznych dwa biuletyny sieci KSOW+, dostępne zarówno na portalu sieci, jak i przez maila — dla subskrybentów. Pierwszy, dotyczący transferu wiedzy, innowacji, rolnictwa oraz klimatu, drugi — dotyczący rozwoju obszarów wiejskich oraz klimatu. Na pierwszy zapisało się 247 osób, drugi — 252.
- Przygotowany i skonsultowany został z przedstawicielami Departamentu Pomocy Technicznej MRiRW (DPT) „Regulamin Komitetu Sterującego do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich+ (KSOW+)”.
- Zorganizowano pierwsze posiedzenie Komitetu Sterującego ds. KSOW+ , w którym w dniu 23.11.2023 r wzięło udział 40 osób i na którym uchwałą nr 1 został przyjęty Regulamin.
- Ścisłe współpracowano z DPT w zakresie przygotowywania i opiniowania treści dokumentów związanych z funkcjonowaniem KSOW+ oraz pomocą techniczną PS WPR. Kilukrotnie opiniowano przesyłane przez MRiRW propozycje zapisów w „Planie Działania KSOW+” jak również omawiano na spotkaniach roboczych z przedstawicielami Departamentu Pomocy Technicznej funkcjonowanie przyszłej sieci KSOW+, w szczególności sposób weryfikacji i wyboru operacji do planu operacyjnego KSOW+ przy wykorzystaniu aplikacji. Ponadto zgłaszano uwagi do projektu „Strategii komunikacji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027”.
- Jednostka centralna KSOW zorganizowała spotkanie jednostek wsparcia Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, które stanowiło możliwość do wymiany wiedzy i pomysłów pomiędzy przedstawicielami jednostek wsparcia sieci (jednostek doradztwa rolniczego, urzędów marszałkowskich, MRiRW, CDR) odnośnie sieci KSOW+. Podczas spotkania przeprowadzono warsztaty, których celem było wypracowanie zasad współdziałania między instytucjami, mające ułatwić przyszłą współpracę jednostkom wsparcia KSOW+.

Dolnośląska jednostka regionalna

W związku z tym, że KSOW+ rozpoczęła działalność od 1.07.2023 r., nie poniesiono z jej środków żadnych wydatków. W 2023 roku prowadzono jedynie działania informacyjne – tj. udzielano informacji telefonicznie i publikowano na stronach internetowych Urzędu i Jednostki Regionalnej KSOW aktualne dokumenty i przepisy.

Kujawsko-pomorska jednostka regionalna

W 2023 r. w ramach sieci KSOW+, SR KSOW nie realizował żadnych działań związanych z informowaniem o PS WPR 2023-2027, wspieraniem jego wdrażania, czy tworzeniem sieci kontaktów w odniesieniu do interwencji PS WPR.

Lubelska jednostka regionalna

Upowszechnienie programu Plan Strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 odbyło się poprzez informowanie beneficjentów podczas realizacji operacji odbywających się w ramach planu operacyjnego na lata 2022-2023 oraz informowanie w punkcie informacyjnym.

Lubuska jednostka regionalna

W celu zapewnienia upowszechniania programu i informowania o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w drugiej połowie 2023 r. zorganizowano 3 konferencje podsumowujące PROW 2014-2020. Podczas konferencji wprowadzony został również panel dotyczący założeń nowego okresu programowania PS WPR, wsparcia jego wdrażania oraz tworzenia sieci kontaktów. Uczestnicy konferencji zostali poinformowani o Planie działania KSOW+, w tym:

- celach i działaniach Sieci;
- strukturze instytucjonalnej i zadaniach poszczególnych jednostek wsparcia sieci;
- roli partnerów Sieci i sposobów ich włączania w działania Sieci. Dodatkowo w punkcie informacyjnym udzielono 5 informacji dotyczących założeń i strategii komunikacji PS WPR 2023-2027.

Łódzka jednostka regionalna

W ramach KSOW+ Jednostka Regionalna KSOW Województwa Łódzkiego podczas organizowanych imprez plenerowych na terenie województwa, informowała o nowym okresie programowania, w tym o KSOW+, uczestników tych wydarzeń, czyli m. in. KGW, LGD, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie i innych potencjalnych beneficjentów PS WPR, celem realizacji szkoleń i innych projektów współpracy w nowym okresie programowania 2023-2027.

JR KSOW Wł zrealizowała również 4 jednodniowe szkolenia dla beneficjentów programu LEADER powiązanych z sektorem publicznym, społecznym i administracyjnym, a także przedstawicieli lokalnych grup działania z terenu województwa łódzkiego oraz przedstawicieli instytucji naukowo – badawczych. Tematyka, która była poruszana podczas szkoleń dotyczyła programu LEADER w nowym okresie programowania w ramach Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027, wraz ze szczególnym uwzględnieniem istoty pojęcia Smart Village, jako oddolnej inicjatywy w ramach realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju. Podczas szkoleń omawiane były również zagadnienia związane ze zrównoważonym zarządzaniem zasobami naturalnymi oraz możliwościami wykorzystania lokalnego potencjału w rozwoju społeczno-gospodarczym regionu.

Szkolenia miały charakter prelekcji, dyskusji i warsztatów, a ich celem była wymiana doświadczeń i dobrych praktyk oraz przybliżenie możliwości wsparcia w ramach Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Małopolska jednostka regionalna

Jednostka Regionalna KSOW+ Województwa Małopolskiego w 2023 r. utworzyła stronę internetową <https://pswpr.malopolska.pl/KSOW>, na której zostały zawarte informacje o Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich +.

Mazowiecka jednostka regionalna

W ramach KSOW+ na stronie mazowieckie.ksow.pl, zamieszczono informację o spotkaniu inauguracyjnym Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich+, które odbyło się 21 czerwca 2023 r. w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Utworzono też zakładkę KSOW+ na mazowieckie.ksow.pl, gdzie znajdują się aktualności w tym temacie.

Podczas XVI Mazowieckiego Kongresu Rozwoju Obszarów Wiejskich – 16 listopada 2023 r., zrealizowano blok tematyczny PROW 2014-2020 a Plan Strategiczny WPR 2023-2027, w tym na temat KSOW+.

Podczas spotkań roboczych z partnerami KSOW+ przekazywaliśmy bieżące informacje o planowanych zasadach funkcjonowania KSOW+.

Opolska jednostka regionalna

W 2023 r. w ramach sieci KSOW+, jednostka regionalna nie realizowała żadnych działań związanych z informowaniem o PS WPR 2023-2027, wspieraniem jego wdrażania czy tworzeniem sieci kontaktów w odniesieniu do interwencji PS WPR.

Podkarpacka jednostka regionalna

W ramach działań KSOW+ Jednostka regionalna podjęła następujące działania:

- w ramach Punktu Informacyjnego udzielaliśmy informacji potencjalnym beneficjentom PS WPR informacji na temat programu, w tym tych, dotyczących wizualizacji PS WPR na lata 2023-2027.
- w przygotowanym do realizacji Planie operacyjnym na lata 2024-2025 zaplanowane zostało Spotkanie szkoleniowe dot. nowego okresu programowania (w ramach Planu Komunikacyjnego).

Podlaska jednostka regionalna

W 2023 r. w ramach sieci KSOW+, podlaska jednostka regionalna nie realizowała żadnych działań związanych z informowaniem o PS WPR 2023-2027, wspieraniem jego wdrażania, czy tworzeniem sieci kontaktów w odniesieniu do interwencji PS WPR.

Pomorska jednostka regionalna

W związku z faktem, iż w czerwcu 2023 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podpisał Plan działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich+, a w listopadzie 2023r. zatwierdzono Księgę Wizualizacji Logo PS WPR 2023-2027, realizacja Planu działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich+ w ramach Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 [PS WPR 2023-2027, Plan] w 2023 roku odbywała się w oparciu o przedstawiane przez Instytucję Zarządzającą [IZ] i Jednostkę Centralną Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich dokumenty oraz wytyczne. Działalność jednostki regionalnej KSOW+ w województwie pomorskim polegała przede wszystkim na zapewnieniu i przekazywaniu aktualnej informacji oraz promocji o PS WPR 2023-2027.

Z uwagi na fakt, iż do dnia 31.12.2023 r. nie został sporządzony roczny plan operacyjny dla KSOW+ określający działania do realizacji w 2023 r., JR KSOW+ podjęła działania, których celem było informowanie beneficjentów / potencjalnych beneficjentów / ogółu społeczeństwa o PS WPR 2023-2027. Informacje przekazywano m.in. podczas spotkań organizowanych przez JR KSOW+ w 2023 r. W trakcie spotkań rozpowszechniane były informacje dotyczące kierunków

tematycznych ujętych w Planie działania KSOW+. Działania informacyjne podjęto także na stronie internetowej departamentu (dprow.pomorskie.eu, zakładka PS WPR 2023-2027), gdzie zamieszczona została dokumentacja związana z PS WPR 2023-2027.

Śląska jednostka regionalna

W 2023 roku w ramach KSOW+ jednostka regionalna KSOW w województwie śląskim przeprowadziła następujące działania:

- informowanie o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR 2023-2027) – informacji udzielali pracownicy Jednostki Regionalnej KOSW oraz referatów odpowiedzialnych za wdrażanie PS WPR 2023-2027 na miejscu tj. w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, a także telefonicznie i e-mailowo,
- wsparcie wdrażania Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027,
- tworzenie sieci kontaktów w odniesieniu do interwencji Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 i w celu nawiązania współpracy przy realizacji wspólnych działań.

Świętokrzyska jednostka regionalna

W 2023 r. w ramach sieci KSOW+, świętokrzyska jednostka regionalna nie realizowała żadnych działań związanych z informowaniem o PS WPR 2023-2027, wspieraniem jego wdrażania, czy tworzeniem sieci kontaktów w odniesieniu do interwencji PS WPR.

Warmińsko-Mazurska jednostka regionalna

Biorąc pod uwagę fakt, że w lipcu 2023 roku rozpoczęła działalność Sieć KSOW+ Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego informował o tym fakcie podczas realizacji operacji w ramach planu operacyjnego. Podczas organizacji konferencji, spotkań i wyjazdów studyjnych ich uczestnicy poznali założenia, cele oraz zadania poszczególnych jednostek Sieci KSOW+. Prowadzono też konsultacje z Partnerami KSOW dotyczące ich roli w nowej Sieci KSOW+, biorąc pod uwagę realizację operacji w ramach planu operacyjnego.

Wielkopolska jednostka regionalna

W ramach sieci KSOW+ w 2023 r. zrealizowano działania informacyjne dotyczące wdrażania Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w zakresie interwencji LEADER w formie spotkania konsultacyjno-szkoleniowego dla LGD, podczas którego omówione zostały postanowienia umowy ramowej z LGD oraz kwestie związane z kosztami zarządzania i animacji w ramach realizacji wielofunduszowych strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w województwie wielkopolskim.

Zachodniopomorska jednostka regionalna

Jednostka Regionalna KSOW Województwa Zachodniopomorskiego w ramach bieżącej działalności wykonała szereg działań informacyjno-promocyjnych związanych z nowo powstającą siecią KSOW+. Przeprowadzono m.in. następujące czynności:

- informowano za pośrednictwem strony internetowej prow.wzp.pl o Planie Strategicznym Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;

- podczas prowadzonych spotkań/szkoleń z szerokim spektrum potencjalnych beneficjentów PS WPR 2023-2027 przekazywano najnowsze informacje związane z możliwościami finansowania planowanych operacji;
- pracownicy punktu informacyjnego funduszy europejskich przekazywali niezbędną wiedzę dot. PS WPR na lata 2023-2027 osobom odwiedzającym punkt lub kontaktujących się telefonicznie z doradcami;
- zorganizowano konferencję pn. „Podsumowanie dotychczasowego wdrażania PROW 2014-2020, realizacja okresu przejściowego 21-23 oraz plany na nowy okres programowania do 2027 roku” w ramach której poruszano również tematykę związaną z Planem Strategicznym Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- Przygotowano materiał dotyczący wszystkich interwencji w ramach PS dla WPR i przekazano materiał do opracowania graficznego i druku – broszury informacyjnej dot. PS dla WPR na lata 2023-2027.

Link do broszury: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/broszura-informacyjna-dotplanu-strategicznego-dla-wspolnej-polityki-rolnej-na-lata-2023-2027>.

- Zorganizowano spotkania / webinarium online z zakresu Premii dla młodych rolników i Rozwoju małych gospodarstw w ramach PS dla WPR na lata 2023-2027. Spotkania ww. zakresie odbyły się w dniu 20 lipca 2023 r. (Premie dla młodych rolników) i w dniu 25 lipca 2023 r. (Rozwój małych gospodarstw). Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie przeprowadziło wewnętrzną rekrutację i przekazało Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi listę doradców, którzy byli zainteresowani udziałem.
- W celu popularyzacji wiedzy, w tym zakresie na stronie internetowej resortu rolnictwa dostępne są materiały ze spotkań: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/publikacje-prezentacje-ekspertyzy>. Na potrzeby szkoleń został utworzony formularz umożliwiający zadawanie pytań: <https://forms.office.com/e/fpPBBL0W54> – formularz był aktywny do 4 sierpnia 2023 r.
- Przekazano materiały o PS dla WPR na lata 2023-2027 do zamieszczenia w Kalendarzu Duszpasterskim na 2023 r.
- Przygotowano materiały merytoryczne dotyczące opracowania graficznego ulotek z zakresu wybranych interwencji wsparcia w ramach PS dla WPR na lata 2023-2027 – ulotki były opracowane i zamieszczone na stronie resortu rolnictwa przed planowanymi naborami wniosków w celu popularyzacji wiedzy:
 - Ulotka informacyjna dot. Premii dla młodych rolników
 - Ulotka informacyjna dot. Rozwoju małych gospodarstw
 - Ulotka informacyjna dot. Inwestycji w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej
 - Ulotka informacyjna dot. Inwestycji zapobiegających rozprzestrzenianiu się ASF.

Link do ulotek: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/publikacje-prezentacje-ekspertyzy>.

- Opracowano infografikę na stronę resortu aby dotrzeć z informacją do jak największej grupy potencjalnych beneficjentów:

- Ostatni dzień naborów dotyczących ASF i pomocy dla producentów owoców. <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/ostatni-dzien-naborow-dotyczacych-asf-ipomocy-dla-producentow-owocow>
 - Inwestycje zapobiegające ASF: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/inwestycje-zapobiegajace-asf>
 - Wydłużenie terminu naboru wniosków o przyznanie pomocy na rozwój małych gospodarstw: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/wydłużenie-terminu-naboru-wnioskow-o-pryznanie-pomocy-na-rozwoj-malychgospodarstw>
 - Rozwój małych gospodarstw: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/rozwoj-malych-gospodarstw--nabor-wnioskow-owsparcie-do-10-listopada>
 - Harmonogram naborów wniosków o przyznanie pomocy w 2024 r.: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/harmonogram-naborow-wnioskow-o-pryznaniepomocy-w-2024-r>
 - „Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej”: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/rusza-nabor-na-inwestycje-w-gospodarstwachrolnych-w-zakresie-oze>.
- Materiały merytoryczne do nagrań audycji w programie „To się opłaca” (2023 r.):
 - Inwestycje zapobiegające rozprzestrzenianiu się wirusa ASF – wsparcie w ramach PS WPR;
 - Premie dla młodych rolników w ramach PS WPR na lata 2023-2027
 - Rozwój małych gospodarstw
 - Wsparcie rolnictwa i obszarów wiejskich w ramach Wspólnej Polityki Rolnej
 - Inwestycje w gosp. rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej
 - Realizacja Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Link do audycji: https://www.youtube.com/watch?v=SJ3_a8_vwkE&list=PLA84fARUa_pSHtvaNyn_iTzfTNhHPsIEL.

- Materiały merytoryczne do nagrań audycji „Forum Rolnika:
 - Inwestycje zapobiegające rozprzestrzenianiu się wirusa ASF (27.06.2023)
 - Wsparcie małych gospodarstw (11.07.2023)
 - Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (08.08.2023); - Premie dla młodych rolników (29.08.2023)
 - Wsparcie rolników w przygotowaniu wniosków o premie dla młodych rolników (12.09.2023)
 - Rozwój małych gospodarstw (26.09.2023)
 - Wsparcie rolnictwa i obszarów wiejskich w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (03.10.2023)
 - Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej (28.11.2023)
 - Realizacja Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (12.12.2023).

Link do audycji: <https://radioolsztyn.pl/forum-rolnika-2023/01698448>.

- Zorganizowano spotkania informacyjne w zakresie interwencji Planu Strategicznego na lata 2023-2027 z zakresu filara I oraz interwencji powierzchniowych II filara. W ramach

operacji zrealizowano 5 spotkań w gmachu MRIRW. Spotkania miały na celu przekazanie aktualnych informacji z zakresu obowiązujących przepisów i zasad realizacji tych interwencji. Spotkania umożliwiły także wymianę doświadczeń wyniesionych z procesu wdrażania i realizacji analogicznych instrumentów wsparcia w ramach poprzednich perspektyw finansowych WPR.

- Zorganizowano spotkania dla podmiotów zaangażowanych we wdrażanie i realizację interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych i dot. zasobów genetycznych zwierząt i roślin w ramach PS WPR na lata 2023-2027. W ramach operacji zrealizowano 3 spotkania (dwudniowe) wyjazdowe. W związku z uruchomieniem nowego okresu programowania konieczne było zorganizowanie spotkań, umożliwiających wymianę wiedzy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w realizację interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych i interwencji ochrony zasobów genetycznych zwierząt i roślin PS WPR 2023-2027. Spotkania miały na celu przekazanie informacji z zakresu aktualnych instrumentów rolno-środowiskowo klimatycznych, w nowym okresie programowania PS WPR 2023-2027. Specyfika wdrażania instrumentów środowiskowych, wiązała się z potrzebą przedstawienia zasad ich wdrażania w terenie.
- Zorganizowano seminarium poświęcone interwencjom leśno-zadrzewieniowym Planu Strategicznego 2023-2027 z wyjazdem studyjnym. W pierwszym roku obowiązywania PS WPR na lata 2023-2027 uruchomiono nowe formy wsparcia w ramach interwencji leśno-zadrzewieniowych. W związku z czym konieczne było przeprowadzenie spotkania w terenie, umożliwiającego wymianę wiedzy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w ich realizację. Dzięki obecności na seminarium przedstawicieli instytucji zaangażowanych we wdrażanie inwestycji leśnych i zadrzewieniowych PS WPR 2023-2027, możliwe było podjęcie szerokiej dyskusji mającej na celu omówienie procesu ich wdrażania.
- Zorganizowano 3 Konferencje na temat interwencji dedykowanych dla systemów jakości żywności. Podczas konferencji bezpośrednio przekazywano informacje o możliwościach udzielenia wsparcia udzielanego w ramach interwencji PS WPR na lata 2023-2027: 13.3 „Promowanie, informowanie i marketing dotyczący żywności wytwarzanej w ramach systemów jakości żywności” oraz 13.4 „Rozwój współpracy producentów w ramach systemów jakości żywności” potencjalnym beneficjentom, a także podmiotom działającym rzecz rolnictwa i rozwoju wsi, w tym: rolnikom, producentom żywności, producentom uczestniczącym w systemach jakości żywności, 5 przedstawicieli organizacji branżowych, pracowników odr i urzędów marszałkowskich. Organizacja operacji pozwoliła na dotarcie z informacją na temat możliwości wykorzystania wsparcia finansowego przez potencjalnych beneficjentów.
- Zrealizowano działania polegające na umieszczeniu wątków w kampanii informacyjnoedukacyjnej dotyczącej żywności wytwarzanej w ramach systemów jakości żywności oraz możliwości ubiegania się o wsparcie w ramach interwencji PS WPR na lata 2023- 2027, o nazwach 13.3 „Promowanie, informowanie i marketing dotyczący żywności wytwarzanej w ramach systemów jakości żywności” oraz 13.4 „Rozwój współpracy producentów w ramach systemów jakości żywności”. W audycjach potencjalni beneficjenci byli informowani o możliwości udzielenia wsparcia z interwencji PS WPR 2023-2027, w tym o systemach jakości żywności oraz interwencji jako instrumentu wsparcia rolnictwa i obszarów wiejskich. Realizacja kampanii przyczyniła się do

zwiększenie poziomu wiedzy ogólnej na temat PS WPR na lata 2023-2027, w tym informacji dotyczących warunków przyznawania pomocy dla beneficjentów.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

W 2023 r. ARiMR rozpoczęła realizację programów pomocowych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. W związku z tym część działań informacyjno-promocyjnych w ramach prowadzonych kampanii poświęcona została możliwościom uzyskania wsparcia w ramach PS WPR 2023-2027. Kampania informacyjna na antenie telewizji ogólnopolskiej w ramach kampanii przeprowadzonej na antenie TVP 1 wyemitowano 23 audycje *Magazyn Rolniczy*, w których informowano o:

- dopłatach bezpośrednich i obszarowych, w tym ekoschematach;
- płatnościach dla małych gospodarstw;
- wsparciu na inwestycje dla pszczelarzy (I.6.2; I.6.3; I.6.5);
- wsparciu na inwestycje leśne i zadrzewieniowe;
- premiach dla młodych rolników;
- wsparciu dla organizacji i grup producentów;
- wsparciu na rozwój małych gospodarstw;
- wsparciu na inwestycje zapobiegające rozprzestrzenianiu się ASF.

Kampania informacyjna na antenie radiowej rozgłośni ogólnopolskiej w Polskim Radiu na antenie Programu 1 wyemitowano 11 audycji w porannym paśmie *Po pierwsze ekonomia* i 11 audycji w paśmie popołudniowym *Agrofakty*. W audycjach tych omawiano:

- inwestycje pszczelarskie w ramach PS WPR 2023-2027;
- wsparcie na rozwój małych gospodarstw;
- wsparcie na tworzenie organizacji i grup producentów;
- płatności dla małych gospodarstw;
- dopłaty bezpośrednie i obszarowe, w tym ekoschematy.

Kampania informacyjna na antenie telewizji ogólnopolskiej w ramach kampanii prowadzonej na antenie *Telewizji Republika* 5 audycji zostało poświęconych wsparciu, które można otrzymać w ramach PS WPR 2023-2027:

- inwestycje leśne i zadrzewieniowe;
- premie dla młodych rolników;
- wsparciu na inwestycje zapobiegające rozprzestrzenianiu się ASF;
- tworzenie organizacji i grup producentów.

Kampania informacyjna prasie ogólnopolskiej w tygodniku *Niedziela* zostało opublikowanych 5 artykułów dotyczących wsparcia na:

- tworzenie organizacji i grup producentów rolnych;
- inwestycje zapobiegające rozprzestrzenianiu się ASF;
- inwestycje leśne i zadrzewieniowe;
- premie dla młodych rolników;
- rozwój małych gospodarstw.

KOWR

W 2023 r. w ramach sieci KSOW+, KOWR nie realizował żadnych działań związanych z informowaniem o PS WPR 2023-2027, wspieraniem jego wdrażania czy tworzeniem sieci kontaktów w odniesieniu do interwencji PS WPR.

Działania KSOW+ w jednostkach doradztwa rolniczego w 2023 r.

Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego (WODR) od początku 2023 roku realizowały działania nastawione na promocję i informowanie rolników i mieszkańców obszarów wiejskich o interwencjach zawartych w PS WPR na lata 2023 – 2027.

Wśród działań Ośrodka należy wymienić przede wszystkim w ramach działalności szkoleniowej i informacyjnej następujące zagadnienia tematyczne:

- Zasady i wymogi -warunkowość, płatności bezpośrednie, ekoschematy, dopłaty do produkcji.
- Wyzwanie środowiskowo-klimatyczne w ramach Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.
- Nowe możliwości wsparcia i rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich na lata 2023-2027.
- Pozarolnicza działalność gospodarcza na obszarach wiejskich jako dodatkowe źródło dochodu rodzin rolniczych w perspektywie 2023–2027 – dobre praktyki.
- Zielona transformacja energetyczna rolnictwa i obszarów wiejskich.
- Interwencje rolno-środowiskowo-klimatyczne i rolnictwo ekologiczne w ramach Planu Strategicznego WPR na lata 2023-2027.
- Wsparcie młodych rolników na rozpoczęcie i rozwój działalności rolniczej w ramach Planu Strategicznego WPR 2023-2027.
- Pozarolnicza działalność gospodarcza na obszarach wiejskich jako dodatkowe źródło dochodu rodzin rolniczych w perspektywie 2023-2027 – dobre praktyki

Uczestnicy operacji realizowanych przez WODR i CDR w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich każdorazowo informowani byli o rozpoczęciu funkcjonowania Sieci KSOW+ i o zmianach w zasadach partnerstw i zakresie zadań dla jednostek doradztwa rolniczego.

Podczas wydarzeń realizowanych przez CDR i WODR w ramach operacji własnych wpisanych do PO KSOW 2022-2023 w zakresie SIR, nawiązywano do interwencji wpisanych do PS WPR 2023-2027 adekwatnie do tematyki operacji, np. podczas III Szczytu polskich grup operacyjnych przedstawiono założenia do wytycznych dotyczących interwencji 13.5 „Współpraca grup operacyjnych”.